

EKSAMEN

4208 002
Viltøkologi og forvaltning

06.12.2011

Tid: 4 timer

Målform: Bokmål/nynorsk

Sidetal: 3 (inkludert denne)

Hjelphemiddel: Ingen

Merknader: Ingen

Vedlegg: Ingen

Eksamensoppgaver i 4208 Viltøkologi og –forvaltning, høst 2011

Bokmål

Oppgave 1

Tidligere viste bestander av lemen og mus mer regelmessige svingninger over store områder med store topper omtrent hvert fjerde år. Som oftest faller topptoppene i smågnagerbestanden sammen med topptoppene i bestanden av li- og fjellryper.

- Den ”alternativ byttedyr hypotesen” er for tiden den mest aksepterte forklaring på hvorfor toppene i rype- og smågnagerbestandene pleier å inntreffe samtidig. Gjør rede for denne hypotesen.
- Nyere forskning har avslørt en tendens til færre store topptoppene, og mer uregelmessige svingninger i smågnagerbestandene de siste 20-30 år, og minkende tetheter av smågnagere generelt. Kan klimaforandringene være årsaken til denne trenden, og i så fall hvordan?

Oppgave 2

Elgen i Norge lever hovedsakelig i skogen, og dermed påvirkes av både naturlige økologiske prosesser og menneskeskapte inngrep der. Hvordan blir elgen påvirket av a) skogbrann, b) bestandsskogbruk og c) plukk- eller bledningshogst?

Oppgave 3

Om de fire store rovdylene (ulv, bjørn, gaupe og jerv) og tap av sau.

- Beskriv hvordan gaupas jaktadferd på sau varierer med gaupas kjønn og alder.
- Hvilke potensielle løsninger har blitt foreslått for vesentlig å redusere tap av sau på sommerbeite?

Oppgave 4

Drøvtyggere klarer å overleve på en diett med stort innhold av fiber (hovedsakelig cellulose). Hvordan klarer fordøyelsessystemet til drøvtyggerne denne oppgaven?

Nynorsk

Oppgåve 1

Tidligare viste bestandar av lemen og mus meir regelmessige svingingar over store område med store toppar omtrent kvart fjerde år. Som oftast fell toppar i smågnagerbestanden saman med toppar i bestanden av li- og fjellryper.

- a) Den ”alternativ byttedyr hypotesen” er for tida den mest aksepterte forklaring på korfor toppane i rype- og smågnagerbestandane plar inntreffe samtidig. Gjer greie for denne hypotesen.
- b) Nyare forsking har avslørt ein tendens til færre store toppar, og meir uregelmessige svingingar i smågnagerbestandane dei siste 20-30 år, og minkande tettleikar av smågnagarar generelt. Kan klimaendringane være årsaka til denne trenden, og i så fall korleis?

Oppgåve 2

Elgen i Norge lever hovudsakleg i skogen, og vert dermed påverka av både naturlege økologiske prosessar og menneskeskapa inngrep der. Korleis vert elgen påverka av a) skogbrann, b) bestandsskogbruk og c) plukk- eller bledningshogst?

Oppgåve 3

Om dei fire store rovdyra (ulv, bjørn, gaupe og jerv) og tap av sau.

- a) Beskriv korleis gaupas jaktåtferd på sau varierer med gaupas kjønn og alder.
- b) Kva for mogelege løysingar har vorte foreslått for vesentleg å redusera tap av sau på sommarbeite?

Oppgåve 4

Drøvtyggerar klarar å overleve på en diett med stort innhold av fiber (hovedsakeleg cellulose). Korleis klarar fordøyningssystemet til drøvtyggerane denne oppgåva?